

De nya medaljörerna

Vid årsmötet i Österby bruks skola 19 maj 1974 tilldelade Upplands fornminnesförening sin förtjänstmedalj adjunkt Lars Edberg, Vällingby, folkskollärare Ingvar H. Ericson, Karlholmsbruk, byråsekreterare Daniel Heilborn, Djursholm, museiföreståndare Mauritz Ljungberg, Värmdö, bankdirektör O. Norbeck, Djursholm samt herr Oscar Pettersson, Eskilstuna.

LARS EDBERG

Jag föddes mitt i smällkalla vintern den 25 januari 1925 i övervåningen i det hus, som min farfar en gång hade byggt åt sig och sin familj i Wira Bruk. Jag är alltså infödd Wira-bo och tillhör den sista generation som minns bruket ännu då driften var i gång. Farfar kom flyttande till Wira och arrenderade kvarnrörelsen och jordbruket där av ägaren till Östanå, sedermera statsminister E. G. Boström. På farmors sida räknar jag däremot släktskap med Wira-smederna. Hennes mor var född Stigberg, och smeder med det namnet har funnits i Wira sedan tidigt 1700-tal. Min far hade ärvt farfars känsla för jorden men tvingades av omständigheterna överta Wira handel, som han drev till sin död 1926. Min mor kom från Västmanland men har varit verksam vid Roslags Kulla folkskola i drygt 40 år. Hon har hos mig väckt kärleken till gamla ting och lärt mig värdet av traditioner. Hon är fortfarande vid 82 års ålder ett ovärderligt stöd i mitt arbete med Wira Museum.

John Dahlgren – den siste Wira-smeden – hade jag glädjen få räkna till mina vänner, trots den stora åldersskillnaden oss emellan. Han var en av de finaste människor jag har träffat, och en stor del av min lediga tid tillbringade jag hos honom i smedjan eller i hans lilla vindskammare. Jag beklagar bara att jag då inte hade förstånd att ta bättre vara på all den kunskap och visdom som han så frikostigt delade med sig av.

Till denna kompakta miljöpåverkan kommer så min medfödda ekornnatur. Jag har varit samlare så länge jag kan minnas, och ganska snart kom min nyfikenhet att väckas beträffande gamla liar, yxor och annat uttjänt Wira-smide som låg och slängde lite varstans. Den äldsta och intressantaste Wira-lien på Wira Museum är ett illa medfaret exemplar som jag som pojke hittade i en nässelhög bredvid en gammal slipsten i Wira. Wira-samlingen växte genom hittegoods, inköp och gåvor. Den kom så småningom att omfatta även annat

material, som var av betydelse för kunskapen om det gamla bruket – kartor, bilder, brev, dokument och mycket annat.

Med tiden blev emellertid samlingen ganska obekvä. Hela vår lilla stuga i Wira, där vi tillbringar varje sommar, började flöda över. En och annan yxa och hackkniv kan vara trevligt att ha på vägen, men vi hade till slut järnredskap överallt. De största modellerna av slaktbilar, exempelvis, är enorma pjäser . . . Krisen löstes dock på ett lyckosamt sätt. Under 1960-talet hade landsantikvarie Alf Nordström lyckats få igång en omfattande upprustning av de gamla smedjorna, som då var helt fallfärdiga. Upprustningen utvidgades snart till så gott som hela den gamla bruksmiljön. Så föddes tanken på ett museum i Wira, och samtidigt löstes mitt problem. Den nybildade Stiftelsen Wira Bruk hyrde och rustade upp den gamla ålderstugan, medan jag åtog mig att där deponera och ordna min Wira-samling samt att sköta det museum som sålunda tillkom. Museet var i visningsbart skick i god tid före »återinvigningen» av Wira sensommaren 1970.

Av mina söner – 8 och 11 år – fick jag på min 50-årsdag i januari en stilig Wira-yxa. Jag ser det som ett hoppfullt tecken på att intresset för bruket skall kunna hållas levande även under nästa generation.

Av fornminnesföreningen har jag hedrats med medalj. Den är jag tacksam och stolt över. Kanske finns också bland årsskriftens läsare några som i sina gömmor har föremål, bilder eller papper som berör Wira. Jag är alltid tacksam om jag får ta del av sådant som kan vidga kunskapen om bruket. Då blir medaljen inte bara en hedersbevisning utan också en hjälp till fortsatt arbete.

L. E.

INGVAR H. ERICSON

Min födelsesocken Läby, med det historiskt dokumenterade Läbyvad, är en av de minsta i Uppland. Där föddes jag i den vackra, gula, minst 200-åriga mangårdsbyggnaden i byn Vesterby. Far hade övertagit den efter min morfar, som efter att ha sagt upp en fast anställning vid Statens Järnvägar i Uppsala, förvärvat den ganska stora gården och blivit jordbrukare tvärt emot sin hustrus och enda dotters vilja. En seg och envis upplänning, som 94-årig var med vid skörden och räfsade vid dikesrenarna med en »här», som han själv tillverkat. Han var en skicklig snickare och målare. Min mormor har jag inget minne av.

Farfar och farmor bodde i Uppsala, ägde först Skolgatan 30 och sedan en villa på Vikingagatan. Båda härstammade från bondesläkter i Närtuna-Skepptuna och Lunda i Roslagen. När jag var tio år flyttade vi från Vesterby, far led av svår astma och orkade inte sköta den stora gården. Efter ett par års vila och luftombyte blev han dock bättre och längtade då tillbaka till bondelivet igen. En gård i Österby, Läby, var till salu och den köpte han. Den var blott hälften så stor som gården i Vesterby. Där växte min syster och jag upp. Far var kommunalt engagerad och även kyrkvärd, han hade bl. a. mycket att beställa med Läby ödekyrkas iståndsättande i slutet av 20-talet. JUF-rörelsen var vid den tiden stark och jag var mycket aktiv i den. Jag gick ett par kurser på folkhögskola, något som jag minns med glädje. För jordbruket var det »dåliga tider» och mina

föräldrar menade, att om jag kunde skaffa mig ett annat levebröd så var det mig väl unnat. Far gick bort helt hastigt och vi arrenderade ut gården. Efter att ha gått preparantkurs vid Folkskoleseminariet i Uppsala 1930, kom jag till min egen förvåning in vid den 4-åriga kursen, jag tror det var 320 sökande, och examinerades ut 1934. Då hade vi också fått följa mor till vila på kyrkogården i Läby.

Min första lärartjänst fick jag i Gimo bruk. Från första stund blev jag betagen i bruksmiljön, ett intresse som förblivit bestående. På seminariet hade vi läst Erik Gustaf Geijers »Minnen». I Gimo drogs masugnen, »hyttan», igång vid vinterns inträde. Långa rader av sotiga kolkörare kom i bruksgatan upp mot kolhusen. De hade rimfrost i skägget, det ångade om hästarna. Ur masugnen sköt gnistor och eldkvastar ut i vintermörkret, det var påtagligt »En tavla att se, en tavla att leva» (Geijer). En själsfrände i bruksmiljön fann jag i Olof Thunman, som jag sammanträffade med några gånger, och så blev det också när jag senare råkade Jan Fridegård. En lärarkollega introducerade mig i nykterhets- och folkbildningsverksamheten med följd att jag sedan dess aldrig haft några fritidsproblem.

Så kom andra världskriget med beredskapstiden och upprepade inkallelser. Mest positivt ur hembygdssynpunkt blev, att jag under allt flackande och »förflyttande» fick lära känna och uppleva Upplandskusten och skärgården om än under mindre angenäma förhållanden eller som en skämtare uttryckte det – »Se Sverige! Res med I 8!» – På grund av militärtjänsten fick jag ingen ordinarie lärartjänst förrän 1950. Då hade jag under sex år haft e. o. tjänster i Småland, men ständigt umgåtts med tanken att återvända till hemlandskapet. Jag sökte och fick en ordinarie folkskollärartjänst i Västland.

Redan under tiden i Småland hade jag återknutit kontakten med folkbildningsverksamheten. Föreläsningsföreningarna hade nu sin guldålder. Jag var med och startade flera nya och blev med ett flertal ämnen upptagen som föreläsare i föreläsningsförbundets katalog. Väl installerad i hemlandskapet med bl. a. Sven Kjersén, Carl Cederblad, Nils Ålenius och Bror Sjögren som föregångare och Harald Gustafsson i Gamla Uppsala som organisatör, blev engagemangen allt fler. »Lev Livet Seende!», »Här ligger landet» och »Vandringen, Vägen och Visan» blev rubrikerna på föreläsningar, som handlade om uppländsk natur, kultur och historia och som studiecirkelledare fick jag under stimulerande former möjlighet att vidga hembygdsintresset hos såväl andra som mig själv.

Västlands Hembygdsförening bildades 1961 och jag blev dess ordförande. Första paragrafen i dess stadgar säger att dess ändamål är »att vårda och bevara Hembygdsgården Åkerby som ett bygdens kulturminne och att inom Västlands socken väcka och underhålla intresset för kultur- och naturvärden». Tack vare god hjälp av intresserade medlemmar och framförallt den outtröttligt verkamma syföreningen, har en kostsam restaurering under senare år kunnat genomföras. Gården är ju »Den Bruksgård i Wessland, som skonades vid rysshärjningarna 1719, vid slutet av 1600-talet Wesslands bruks corps de logis».

Många års ansträngningar kröntes med framgång, när den förnämliga lanchairesmedjan i Karlholm under 1972–1973 blev föremål för en omfattande restaurering utförd som beredskapsarbete och bekostad till lika delar av staten

och Karlholms Aktiebolag. Det var för mig en stor glädje, att som landsantikvariens »ställföreträdare» få vara med i ledningen för restaureringsarbetet och vill jag här tacksamt understrika det goda samarbetet med landsantikvarieämbetets olika befattningshavare.

Mycket glad tackar jag Upplands fornminnesförening för den medalj som tilldelats mig och känner jag framförallt stor glädje och tillfredsställelse för att jag i någon mån och efter bästa förmåga fått och får utträta något i min hembygd.

I. H. E.

DANIEL HEILBORN

Jag är född på Gäddviken i Nacka socken den 11 aug. 1889, där mina föräldrar, sedermera generalkonsul Otto Heilborn med maka Emma, född Staaff, då bodde på sommarnöje. Föräldrarna voro mantalsskrivna i Hedvig Eleonora församling i Stockholm. Enligt tidens då gällande regler blev också jag mantalsskriven i samma församling.

Under somrar i början på 90-talet bodde vi på Dalarö. En av våra grannar den tiden var familjen Bonnier, bland dem Tor Bonnier. Jag var rädd för honom av någon anledning. Jag har hört efteråt att jag sagt Bonnier att jag inte var rädd för honom, ty jag låg hos min Mamma på nätterna. Jag kan icke påminna mig att jag någonsin hade någon kontrovers med honom. Hans »Minnen» har jag läst med stort nöje.

Åren 1894 och 1895 bodde vi på sommarnöje på Skärvik vid Djursholm. Det sommarnöjet blev av stor betydelse för familjen. Genom byte och köp blev min Pappa ägare till flera väl belägna tomter ej långt från det gamla Banérslottet. Han lät i enlighet med av arkitekt Josephsson upprättade ritningar uppföra en i överensstämmelse med tidens sed mycket stor villa i sten med underbar utsikt över Askrikefjärden.

Min mamma var en utmärkt husmor, älskad av sina medarbetare tre hembiträden eller såsom de kallades jungfrur, en vedkarl och en skurgumma. Den yngsta jungfrun Ebba kom till oss som söt flicka. Hon hade en strålande begåvning, ett ypperligt minne och särskilt intresse för historia. Min syster Märta sade alltid vid svåra problem: »Fråga Ebba» och hon kunde nästan alltid svara.

Jag blev elev i Djursholms Samskola, som hade sina lokaler i det gamla slottet, hösten 1897 och slutade skolan 1908 med studentexamen. Det var en rad skickliga lärare. Jag minns särskilt Louise Böös och Rosalie Samuel. Från min skoltid kommer jag ihåg att pastor Natanael Beskow höll ett *gripande* tal från slottstrappan hösten 1905, den dag den rena svenska flaggan, ej unionsflaggan således, hissades. – Jag tog fil. kand.examen i Uppsala 1917 och sedermera jur. kand.examen 1929 i Stockholm.

En av Samfundets uppgifter har varit att delvis återförvärva det gamla Banérbiblioteket, som skingrades på 1870-talet. Samfundet fick mottaga 3 000 kr ur kung Gustaf VI Adolfs 80-årsfond 27. dec. 1968 för inköp av Svante Svanteson Banérs lagbok.

Av Danderyds kulturnämnd blev jag d. 17 april 1974 tilldelad kommunens

kulturpris för år 1974 å 5 000 kr »för egna betydande insatser för kommunen och som en postum hedersbevisning till hans föräldrar, vilka under stadens Djursholms uppbyggnad lade ner stort arbete för dess utveckling».

Djursholm d. 8 januari 1975

D. H.

O. G. MAURITZ LJUNGBERG

Jag är född i Skönberga i Östergötland den 23 april 1905. Den 1 november 1924 tog jag anställning vid Vaxholms kustartilleriregemente i Vaxholm, avancerade genom underbefäls- och underofficersgraderna och pensionerades den 1 oktober 1965 som förvaltare.

Vid sidan om den militära tjänsten har jag kunnat odla många intressen. Under flera decennier har jag varit verksam inom fackligt arbete och är hedersledamot såväl i den lokala föreningen som i kompaniofficersförbundet. I närmare 30 år har jag verkat i Vaxholms kommun och församling, likaså inom kamratförbundet Vapenbröderna, landets äldsta och ett av de största. Där är jag för övrigt vice ordförande, och sedan 1944 ständig medarbetare och redaktionssekreterare i förbundets tidskrift Borg-Skum. Under 18 år var jag deltidstillsatt personalvårdsassistent vid KA 1 och bibliotekarie i över 32 år. I Vaxholms Tidning, där jag alltjämt medverkar, har jag varit ständig medarbetare omkring 40 år. Alltsedan 1946 verkar jag inom museiverksamheten vid såväl regementet som vid marinen. Till att börja med var jag översten vid kustartilleriet Allan Cyrus behjälplig som uppbörds- och tillsynsman för de museala samlingarna och övertog helt ansvaret 1964 då museet återinvidgdes på Vaxholms kastell efter att ha flyttats från Oskar-Fredriksborg. I museets vänförening (ca 650 medlemmar) är jag sekreterare. Vidare redigerar jag föreningens »meddelanden» och är flitig »medarbetare».

Jag har fått mottaga en hel del utmärkelser för mina insatser, såsom Kustartilleriförbundets, Regimentets och Vapenbrödernas samt de Militära kamratförbundens högsta utmärkelser – hedersplaketter i guld. En utmärkelse som jag sätter särskilt stort värde på är Nordiska museets guldmedalj för hembygdsvårdande gärning, liksom nu senast Upplands fornminnesförenings förtjänstmedalj för kulturminnesvårdande insatser.

M. L.

OLLE NORBECK

Jag är numera en »äldre Djursholmare» – inflyttad 1898 vid 2 års ålder. Vid *något* mera framskridna år utvecklades jag till »Indian» och »Stigfinnare» i traktens då ganska orörda skogar, kärr och »träsk» (som sjöar förr hette här) och i de gamla odlingsmarkerna med forngravar och lantliga byggnader. Med alltmera kritiska blickar såg jag det nya villasamhällets forskridande ut-

veckling på de fria markernas bekostnad. Men nolens volens länkades den vilde kritikern in i denna utvecklingsprocess och sattes i arbete i det »allmännas» styrelse, rätt snart på ledande poster. Jag lärde mig på det sättet från ganska unga år att ta del i samhällets liv och leverne och fick möjlighet – och plikt – att påverka sakernas gång och ådrog mig rätt mycket av ansvaret för det som skedde. Särskilt intresse hade jag för stadsplaneringen och strävade efter att skapa »grönområden» för att skydda värdefulla tillgångar av ursprunglig natur, framförallt den underbara pärlan Ekebysjön, samt gammal odlingsbygd med inslag av äldre bebyggelse, såsom torp och gårdar, som delvis blev omhändertagna och restaurerade, samt det åldriga slottet. Slottet, som genomgick en genomgripande renovering, blev inte bara en förvaltningsbyggnad och den »gamla skolan» utan också en tillflykt för kulturvärden: en tavel- och porträttssamling, som särskilt representerar Djursholm och Banérätten, har kunnat iordningställas och kompletteras. Här har också samlats en vacker återstod av det en gång skingrade slottsbiblioteket. Vidare har slottet fått en värdig möblering delvis med gamla ting. Även i dessa olika hänseenden har den allmer civiliserade vilden kunnat bidra, om icke annat så med en del uppslag, råd, dåd och pådrivning. Slutligen har jag i många år verkat i ledningen för Samfundet Djursholms Forntid och Framtid – vår hembygdsförening – och muntligen och i skrift berättat om Djursholm och dess historia.

O. N.

OSCAR PETTERSSON

Jag föddes år 1895 och upplevde mina barndoms- och ungdomsår vid den lilla arrendegården Hellande i Skuttunge socken, under Kiplingebergs fideikommiss och släkten von Engeström. Från början av 1900-talet innehades gården av mina föräldrar och före dess av mina farföräldrar. Före dem i sin tur innehades gården av min fars morföräldrar i början av 1800-talet. Nu var det väl ett tyst antagande, att jag skulle bli bonde – i fjärde generationen således. Men det blev inte alls någon bonde – det blev i stället sjukdom under en lång följd av år. Efter att ha varit hemma något halvår efter exercis och krigstjänstgöring, som det hette på den tiden, måste jag hösten 1917 söka mig in på Akademiska Sjukhuset i Uppsala. Vistelsen där kom att räcka i tjugo månader. Sjukdomen var nämligen tuberkulos i ryggraden. Sedan blev det ytterligare vistelser där i olika långa perioder till 1927, då professor Gunnar Nyström genom en genial operation, lyckades få sjukdomsförloppet att vända till det bättre. Efter ytterligare några år var jag så pass återställd, att jag kunde börja att tänka på existensfrågan. Då var nämligen den eventuella bonden definitivt avskriven. Efter några s. k. »hundår» lyckades jag erhålla en pianostämmarexamen, och efter någon tid fick jag anställning hösten 1934 hos A.-B. C. E. Johansson, »Mått-Johansson», i Eskilstuna. Det blev pianostämningar både på dagarna och på kvällarna. Ingen fritid, men ryggen höll, och det började till slut gå åt rätt håll.

Då jag som yngre var hemma på gården Hellande lärde jag mig litet noter, även om det nu var tämligen nödortfigt. Under sjukdomstiden, då jag låg långa

tider på sjukhuset, började jag försöka komma ihåg de där noterna. Jag skrev ned dem och försökte lära mig att läsa dem. Efter några år började dessa mystiska punkter och streck att ordna sig till något som liknade små melodier och efter ännu några år var det inte några melodifragment, utan de gamla Gås-Anderslåtarna. Det var då, som tanken kom att ur minnet försöka teckna upp vad de gamla spelmännen spelade. Det har nämligen funnits spelmän i släkten, på såväl fars som på mors sida. Min mor var mycket musikalisk, även om hon själv ej spelade och hon var mycket känslig för hur en låt spelades. Det kom ju ganska ofta spelmän till mitt hem och givetvis spelades det låtar. Mor var alltid intresserad. Om det kom någon spelman, som till synes, ej hade några tekniska problem, utan spelade rent och klart, då sade inte mor någonting, men hon njöt intensivt. Om det däremot kom någon, som tyckte att han skulle briljera litet med någon svårspelad polska t.ex., och det »skar i», som man brukade säga, då kunde mor med troskyldig min säga t.ex.: »Den der biten e' stygg te' spelä'» (Den där låten är svår att spela). De som kände mor förstod att mor menade, att det hade kunnat spelas bättre. Min mor hade en bror, Oskar Åhlén, som var en mycket god fiolspelman. Min far spelade nyckelharpa och fiol. Min farmor var också musikalisk; hon kunde t. ex. efter slutat dagsarbete, gå in i en kammare och sätta sig och sjunga psalmer med en mycket god röst. Min fars morbror hade också varit fiolspelman. Enligt min far så skulle han ha haft ett mycket vackert och rent spel. Detta hade nog i så fall gått i arv till min far, som spelade anmärkningsvärt rent. Det var ju nämligen inte alltid, som det spelades så klart och rent på de gamla nyckelharporna. Den nyckelharpa, som min far ägde, hade han fått i arv efter sin morfar, som också hade spelat nyckelharpa. Före denne min fars morfar, hade den ägts av en soldat Närling från Närlinge och före denne Närling skulle det ha varit en gammal gumma, som gick under namnet »Gammel-Strida'», sannolikt en gammal soldat-änka, vilket namnet antyder. Enligt vad det berättades, skulle denna »Gammel-Strida'» även ha kunnat spela. Detta behöver ju inte vara osannolikt, men det ligger ju så långt tillbaka i tiden, att det nog får tagas »med en nypa salt», som det heter. Men nyckelharpans ålder måste i alla fall tämligen säkert kunna tänkas hänföras till slutet av 1700-talet. Den är för övrigt mycket välgjord. I anslutning till spelandet i mitt hem, vill jag nämna tre spelmän, som på sitt sätt alla tre har haft eller varit av stor betydelse för mig i arbetet med uppteckningen av låtarna. Det var min far, Anders Pettersson, född 1874 och död 1960, Oskar Åhlén, född 1864, död någon gång på 1920-talet och K. J. Eriksson, köpman i Björklinge, med affär invid Björklinge kyrka vid det, som sedan början på 1900-talet har kallats Marielund och före 1900 benämnts Krogen. Denne K. J. Eriksson kallades i regel för »K. J.». Han var några år yngre än de andra två, men är avliden även han sedan några år. Denne »K. J.» var ingen spelman av några större mått, men han hade av den ovannämnde Oskar Åhlén fått lära sig att *sekundera* som det hette. Det var en spelform, som, vid den här tiden, som det är fråga om här (och f. ö. fortfarande), användes spelmän emellan, då de tyckte, att de skulle vilja ha samspelet litet fylligare. Det innebar, att man spelade några enkla varianter av de tre huvudtreklangerna i den tonart, som den aktuella melodin spelades i. Nu var det visserligen inte absolut nödvändigt, att man var så där väldigt tekniskt avancerad, men ett absolut villkor var, att man hade fått med sig vad som kallas för harmonisinne, då man en gång kom till världen. Den

här nämnde »K. J.», hade detta harmonisinne, och han sekunderade de andra två på ett utmärkt sätt. Men vad som var anmärkningsvärt för de här tre spelmännen var att de alla tre hade detta harmonisinne, varför aldrig en och samma spelman ständigt måste sitta och sekundera. Men det var i regel hos mina föräldrar, spelmannen Anders Pettersson således, som de med förkärlek träffades. Själv blev jag så småningom så pass gammal, att jag fick vara med och lyssna på dem, då de hade sina små spelmansträffar. Jag försummade sedan aldrig frivilligt dessa utomordentligt roliga träffar. Det var då, som huvudparten av de låtar, som jag sedan har tecknat upp, fastnade. Omedvetet fastnade nog också spelsättet, den huvudsakliga spelstilen, på respektive låtar. Vid den tiden fanns ju ingen tanke på, att jag en gång skulle komma att teckna upp detta. Jag vill nämna en annan sak, som kan vara av intresse. Då de här spelmännen hade sina små spelträffar, blev det givetvis både spelat och pratat låtar, men det var aldrig tal om *Gås-Anders*. Det var *Ljungqvist* och *Ljungqvists* låtar, som det var fråga om – »de'der de' e' fäl en Ljungqvistäre» – »detta är väl en Ljungqvistare». Och min farmor, Fredrika Andersson, född 1840, var alltid intresserad av låtar och spelmän. Hon kunde t. ex. ibland säga, att »de' va' inge' riktigt storbröllop, om inte Tjäder å' Ljungqvist spelä». Tjäder var en klarinettspelande spelman, som Ljungqvist gärna hade med sig. Före 1905 tror jag knappast, att namnet Gås-Anders alls förekom. Jag har undrat över, om namnet Gås-Anders möjligen lanserades först vid någon av spelmanstävlingarna i början på 1900-talet?

Omkring 2–3 kilometer norr och nordväst från Björklinge kyrka ligger ett markområde, som efter gammalt har kallats för Ramsjö-Ångarna. Det var låglänta, naturliga ängsmarker, tillhöriga Forsby, Närlinge, Ramsjö, Vigle, Ösby och *Hellande*. Om man gör en promenad runt dessa Ramsjö-Ångar, och man går på dess norra sida och kommer ifrån Forsby och förbi Närlinge, då undgår man inte att komma till en samling gamla och grå stugor, med det gemensamma namnet *Slänsen*, dvs. Gås-Anders Slänsen, ty en av de här gamla, grå stugorna är *Gås-Anders stuga*. Mellan Slänsen på Ramsjö-Ångarnas norra sida och Hellande på Ramsjö-Ångarnas södra sida, var det inte så långt. Från Hellande var den spelman, min fars morbror Anders Jansson, som på grund av sitt yrke också gick under namnet »Snickarn». Det var denna »Snickarn», som förmedlade Gås-Anders-låtarna till min far och som jag nu efter bästa förmåga har sökt att teckna upp på ett riktigt sätt.

Eskilstuna i december 1974

O. P.